

Toimistotyö on tehnyt ihmisistä yksilökeskeisempiä – ja lapset saavat omaperäisempiä nimiä

HS hs.fi/tiede/a1423450136688

Toimistotyö on tehnyt ihmisistä yksilökeskeisempiä – ja lapset saavat omaperäisempiä nimiä

Mikko Puttonen

Ihmiset ovat muuttuneet Yhdysvalloissa yksilökeskeisemmiksi sitä mukaa, kun valkokaulustyö lisääntyi ja ruumiillisen työn tekijöiden osuus väheni. Sen sijaan vaikkapa maallistuminen tai kaupungistuminen ei edeltänyt yksilöllistymiskehitystä, eivätkä ne siksi kelpaa ilmiön selitykseksi.

Yksilöllistyminen on lisääntynyt vähitellen Yhdysvalloissa yli 150 vuoden ajan, totesivat Waterloon yliopiston Igor Grossmann ja Arizonan yliopiston Michael Varnum yhteisessä tutkimuksessaan [Psychological Science](#) -lehdessä.

Yksilöllisyyden tunnuksia ovat itsenäisyys sekä riippumattomuus perhesiteistä, sovinnastavoista ja yhteisöllisistä velvoitteista. Tutkijat selvittivät kulttuurisen yksilöllistymisen merkkejä monesta eri lähteestä, kuten avioero- ja perhetilastoista, kirjoista ja lasten nimirekistereistä.

Selvisi, että 1860-luvusta lähtien perhekoko on pienentynyt ja kirjoissa yksilökeskeiset sanat ovat lisääntyneet ja kollektiivisuuteen viittaavat sanat vähentyneet. Vanhemmat rupesivat antamaan myös yhä omaperäisempiä nimiä lapsilleen: 1880-luvulta lähtien 20 suosituimman nimen prosenttiosuus kaikista nimistä on jatkuvasti vähentynyt.

Sosioekonomisten luokka-asemien muutos oli ainoa asia, joka järjestelmällisesti edelsi yksilöllistymistä. Havainto vihjaa, että ilmiöllä voisi olla syy-yhteys.

"Kun yhteiskunnan vaatimuksen edellyttivät siirtymistä ruumiillisesta työstä toimistotyöhön, amerikkalaiset kouluttautuivat ja vaurastuivat, mitkä molemmat seikat edistävät itsemääräytymistä ja lopulta yksilökeskeisyyttä", selittää Grossmann yliopistonsa tiedotteessa.

Myös maallistuminen ja tartuntatautien yleisyys liittyivät yksilöllistymiseen, mutta kumpikaan ei edeltänyt sitä.

Kaupungistumisella näytti olevan muita vähäisempi yhteys individualismiin, samoin luonnononnettomuuksilla. Katastrofien määrä ja yksilöllisyys näytti vaihtelevan samaan suuntaan eikä päinvastaisesti, kuten aiemmissa tutkimuksissa.

Tutkijoiden mukaan heidän tutkimuksensa osoittaa vääräksi käsityksen, että yksilöllistyminen leimasi erityisesti uusimpia sukupolvia. Muutos alkoi jo kauan sitten, he muistuttavat. Seuraavaksi he aikoivat ottaa selvää, onko muissa maissa kehitys kulkenut samaa rataa.